

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Statstilskud til private, eksamensberettigede Realskoler, Mellem- og Realskoler og Pigeskoler udenfor København, Frederiksberg og Gentofte.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 4641; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 3895).

Sagen sættes til Forhandling.

Søren P. Larsen: Det foreliggende Lovforslag slutter sig i et og alt til den Praksis, som har været anvendt gennem flere Aar med Hensyn til den Form, hvorunder Statstilskuddet har været givet. Grundlaget for Tilskuddene hviler paa nogle Love fra Begyndelsen af Aarhundredet. Disse Love danner altsaa det egentlige Grundlag for Tilskudsformen, men senere har man udvidet Tilskuddet betydeligt gennem Anmærkninger og Bevillinger paa Finansloven, og det er disse Regler, der har fæstnet sig gennem mange Aars Praksis, som Undervisningsministeren nu har foreslaaet fastlagt gennem en Lovbestemmelse.

At disse Bestemmelser indføjes i Loven, vil være en Lettelse baade for Administrationen og for Skolerne derved, at man i Stedet for den paa Administrationen hvilende Ordning kan faa faste Regler at gaa frem efter, og for Skolerne vil det ogsaa være af stor Betydning at faa en fastere Ordning end Tilskud paa Finansloven. Det vil give en større Tryghed for Skolernes Fremtid, at de ved, hvilket Tilskud de ifølge Lovbestemmelserne kan regne med, saaledes at de i Tide kan træffe deres Dispositioner. Jeg vil derfor gerne sige den højtærede Undervisningsminister Tak, fordi han har fremsat dette Lovforslag. Jeg personlig kunde have ønsket, at der var kommet Forslag om ogsaa at lovfæste Tilskuddet for andre Skoleformer af privat Karakter, og det er mit Haab, at det maa komme med Tiden.

Ligesom den højtærede Undervisningsminister har taget et Forbehold i sin Forelæggelsestale, der gaar ud paa, at hvis man ved en Omordning af det højere Skolevæsen opnaar andre Tilskudsregler, maa ogsaa de private Mellem- og Realskoler finde sig i den økonomiske Omordning, der her kan blive Tale om, saaledes mener jeg ogsaa, at det vil være rimeligt, at Rigsdagen tager et Forbehold overfor disse

Tilskudsregler, hvis der skulde komme en Omordning.

Ved Gennemsyn af Lovforslaget kan man jo nok sætte sig ind i Lovforslagets Enkeltheder og forskellige Bestemmelser, men det er ikke noget særlig klart Lovforslag. Det forekommer mig en lille Smule knudret hist og her, og det hænger vel nok sammen med, at det er bygget op paa den Praksis, som har fæstnet sig gennem Aarene. Det vil ellers have været ønskeligt, at Lovgivningsmagten gennem de Bestemmelser, som bliver gennemført, klart og skarpt præciserer, hvad der er Tale om. Der er ogsaa den store Fordel ved dette Lovforslag, at der ikke kræves flere Penge, end der betales for Øjeblikket. Ved at gaa til en Lovfæstelse af dette Tilskud forøger man ikke Udgiften for Staten eller det offentlige, og man gaar til Lovfæstelsen af Tilskudsregler, som har været prøvet gennem adskillige Aar, og som har virket ret tilfredsstillende for de forskellige Skoleformer, som nyder godt af disse Tilskud.

Med Hensyn til Lovforslagets Rækkevidde skal jeg nævne, at der findes 107 Mellem- og Realskoler her i Landet, som kan opnaa Tilskud, og de fordeler sig saaledes, at de 61 ligger i Landdistrikterne, de 46 i Købstæderne. Det samlede Elevantal i Overskolen i disse Skoler er godt 9 900, medens Elevantallet i Underskolen er 5 500.

Saa findes der i Lovforslaget forskellige Bestemmelser om den Maade, Tilskuddet skal gives paa. Der er efter min Opfattelse særlig tre Punkter, som maa fremhæves, nemlig det saakaldte Driftstilskud, Lønningstilskuddet og Fripladstilskuddet. Driftstilskuddet fastsættes ens for hver Skole plus et Tilskud i Forhold til Elevantallet i Overskolen. Lønningstilskuddet udredes dels som et Grundlønstilskud, dels som et Alderstilskud. Fripladstilskuddet gives fortrinsvis til Børn fra mindre velstillede Hjem, og derigennem bliver det muligt for Børn fra mange forskellige Hjem at søge disse Skoler. Det kan have sin store Betydning ikke mindst for Beboerne i Landdistrikter, som har langt ind til de store Byer, hvor der findes andre Skoleformer, at Børnene kan faa Lejlighed og Adgang til at søge de Realskoler, som findes der.

Endvidere er der i Lovforslaget fastsat forskellige Bestemmelser, som jeg mener det rigtigst at vente med at gennemgaa, indtil der, hvad der antagelig bliver, er